

Patientinformation

Apopleksi

Velkommen til apopleksiafsnittet.

Kvalitet Døgnet Rundt

Medicinsk Center

Velkommen

Vi byder dig og dine pårørende velkommen i apopleksiafsnittet. Vi er en specialafdeling for patienter, der har fået symptomer på en apopleksi (et slagtilfælde).

Det vil sige, at du bliver indlagt ved mistanke om apopleksi. Måske har du sygdommen. Måske har du den ikke. Måske har du kun lette og forbigående symptomer. Måske har du lette, men vedvarende symptomer, som kræver kortere tids genoptræning. Måske har du svære og vedvarende symptomer, som kræver længere tids indlæggelse og genoptræning. Hvordan en indlæggelse konkret vil forløbe, og hvor lang den bliver, kan sjældent forudsiges. Og kan dermed heller ikke beskrives på forhånd.

Pjecen kan derimod i korte træk beskrive de mere generelle forhold på afdelingen. Som en hjælp til at få svar på en række praktiske spørgsmål i hverdagen. De personer, I ser mest til i hverdagen, er læger, sygeplejersker, sygehjælpere, social- og sundhedsassistenter, fysioterapeuter og ergoterapeuter. Andre cen-

trale personer, som inddrages, er talepædagogen, diætisten og socialrådgiveren.

Vi arbejder på, at så mange som muligt kan vende tilbage til deres eget hjem. Vi følger den enkelte patients udvikling nøje, og arbejder efter individuelle planer som tilgodeser den enkeltes behov for behandling, pleje, træning og hvile. Vi vil i denne indsats gerne have et tæt samarbejde med dig og dine pårørende.

Med venlig hilsen Personalet

Hvad er apopleksi?

Det danske ord for apopleksi er slagtilfælde. Årsagen er en blodprop i hjernen (i ca. 80% af tilfældene) eller en hjerneblødning. Hjernen har et stort behov for ilt, og skal hele tiden have nye forsyninger med blodet. Ved apopleksi er tilførslen af blod til en del af hjernen hæmmet eller afbrudt.

Derved opstår mangel på ilt og næringsstoffer i et område i hjernen, som derfor tager skade.

Hjerneskadens placering og omfang bestemmer, hvilke symptomer man får. Der kan ses et eller flere problemer (af kortere eller længere varighed):

1. at dele af kroppen bliver lammet
2. at synet, hørelsen eller følesansen ændres
3. besvær med at tale, skrive, læse og forstå tale
4. problemer med at synke, spise og drikke
5. problemer med at lade vandet eller holde på afføringen
6. at man får besvær med at huske, koncentrere sig, planlægge og udføre aktiviteter. Eller andre såkaldte skjulte handicaps, som ikke kan ses

7. træthed

8. depression

9. påvirket sexliv

10. ændring i følelsesliv og personlighed.

Apopleksiafsnittet er oprettet for at sikre en specialiseret indsats i behandling, pleje og genoptræning af patienter med apopleksi, helt fra indlæggelsens start.

Det er en stor omvæltning, hvis man pludselig mister evnen til at gøre mange af de ting, man er vant til. Ikke kun for den, der er blevet syg, men også for pårørende og nære venner.

Mange spørgsmål melder sig:

Hvad er der sket?

Hvad kan der gøres?

Bliver jeg rask igen?

Kan jeg komme til at leve som før?

Hvilken hjælp kan jeg få?

Hvilken hjælp kan mine pårørende få?

Disse og mange andre spørgsmål kan ikke besvares i en pjece som denne, men vil blive drøftet løbende under indlæggelsen.

Under indlæggelsen

Indlæggelse

Du er nu indlagt på apopleksiafsnittet, fordi du har fået symptomer på sygdommen apopleksi. En af vore læger vil undersøge dig grundigt og tage stilling til indledende undersøgelser og behandling.

Ved indlæggelsen bliver der taget blodprøver, og der bestilles røntgenbillede af lungerne samt foretages undersøgelse af, hvordan hjertet arbejder (EKG).

Senest 2 døgn kan der blive tale om en røntgen-undersøgelse af hjernen, en såkaldt CT-scanning.

Det er ikke muligt ud fra symptomerne at sige, om du har fået en blodprop i hjernen eller om det drejer sig om en hjerneblødning. Dette kan CT-scanningen vise.

Senest første hverdag efter indlæggelsen får du besøg af en ergoterapeut og en fysioterapeut. De vil vurdere, hvilken træning du har behov for, og de informerer resten af personalet, så alle kan deltage i genoptræningen.

Det videre forløb

Formålet med al genoptræning er, at du bliver så rask som muligt, så din hverdag kommer til at fungere tilfredsstillende.

Alle personalegrupper arbejder tæt sammen og ud fra de samme behandlingsprincipper. Vi mødes hver morgen for at planlægge dagens forløb.

De færdigheder, du træner sammen med terapeuterne, bliver fulgt op af plejepersonalet. Det betyder, at du kan bruge det, du har lært, hele døgnet. F.eks. når du står op om morgenen, vasker dig, klæder dig på, spiser og drikker, rejser dig op, går og sætter dig på en stol.

Der afholdes en ugentlig tværfaglig fælleskonference. Her evalueres den hidtidige behandling, pleje, og genoptræning, og det videre forløb planlægges.

Grundlæggende principper for genoptræning

I den daglige træning arbejder vi blandt andet med forskellige måder at bruge kroppen på. Vi underviser dig for eksempel i:

- Hvordan du bedst selv kan inddrage den lammede side i dine bevægelser.

- Hvordan du bedst kan flytte dig fra sengen til en stol, eller fra én stol til en anden. Vi kalder det 'Forflytninger' - f.eks. i forbindelse med stå- og gangfunktion.

- Hvordan en hjælper kan styre dine bevægelser ved at lede din lammede arm, dit lammede ben eller hele din krop ind i tidligere kendte bevægelser. Vi kalder det "Guiding" f.eks. i forbindelse med personlig hygiejne, spisning og påklædning.

- For mere information henvises til: Regionens håndbog: Håndtering - lejrning, forflytning af apopleksipatienter. Findes i afsnittene eller kan rekvireres på tlf. 74 33 55 91

Udskrivelse

Før udskrivelse tager vi sammen stilling til behovet for:

- afprøvning af at komme hjem, ved kortere ophold hjemme før endelig udskrivning
- et møde med hjemmeplejen fra din kommune, for at aftale den nødvendige hjælp og de nødvendige hjælpemidler
- et hjemmebesøg, hvor vi ser på, hvordan du kan klare dig hjemme og

om der er behov for at lave ændringer i din bolig

- træning efter udskrivningen, og hvor træningen kan foregå.

- ambulante undersøgelser. Opfølgning på sygehuset og hos egen læge.

Samarbejde med pårørende

Samarbejde med pårørende Det tilstræbes at pårørende bliver inddraget i behandlingen, plejen og genoptræningen på flere måder. Vi har tradition for en tæt kontakt i forløbene, naturligvis efter aftale med og tilladelse fra patienten.

Vi kontakter jer efter behov, og I er velkomne til at henvende jer til os i afdelingen eller pr. telefon. I vil da blive henvist til den person, der aktuelt "passer" patienten.

Det kan ind imellem være svært for pårørende at finde ud af rytmen på afdelingen. Det skyldes flere ting. For det første tilstræber vi individuelle programmer frem for faste rutiner. For det andet modtager vi akut indlagte patienter på alle tider af døgnet, så vi ind imellem må omprioritere opgaverne. Er I i tvivl om noget, så

spørg og få det afklaret.

Samtaler med plejepersonalet og forespørgsler

Behøver ikke at være aftalt på forhånd. Vi beder dog de pårørende om at acceptere afsnittets hviletid fra kl. 12-14 og plejepersonalets rapport kl. 15.30-16.00 samt spisetid fra kl. 17-18.30. Der kan altid laves individueller aftaler med plejepersonalet.

Samtaler med en læge

Tidspunktet aftales med plejepersonalet. Jeres pårørende deltager også i samtalen.

Træning med terapeuterne

Som pårørende er det nyttigt at kende de principper, vi arbejder ud fra, for derved at kunne følge patientens udvikling og træning. Tidspunkt aftales med terapeuterne.

Tøj m.v.

Vi må bede de pårørende om at sørge for rent tøj (ikke undertøj), da sygehuset desværre ikke kan påtage sig at vaske patienternes eget tøj. Pårørende sørger ligeledes for toiletsager og gode sko.

Besøg

Der er fri besøgstid fra kl. 14 – 17.00 og fra kl. 18.30-20.30.

I realiteten kan der også i dette

tidsrum være individuelle hensyn at tage til trænings-, spise- og hviletider. Ligesom der naturligvis kan være behov for pårørendes tilstedeværelse på andre tidspunkter af døgnet. Vi beder dog de pårørende om at acceptere afsnittets hviletid fra kl. 12-14 og spisetid fra kl. 17-18.30. Der kan altid laves individuelle aftaler med plejepersonalet.

Måltider

Måltidet er også en træningssituation, hvorfor det er u hensigtsmæssigt at besøgende er i spisestuen under de tre hovedmåltider.

Personalet på afd.

I apopleksiafsnittet arbejder vi sammen på tværs af traditionelle faggrænser. Vi har ansvaret for at være specialister på hver vores fagområde, men samtidig skal vi alle have en fælles specialviden om apopleksi.

Derved bliver alle faggrupperes aktiviteter en del af genoptræningen.

Ordet genoptræning skal derfor opfattes som en del af alle dine gøremål. Du træner også, når terapeuterne ikke er på arbejde.

Plejepersonale

Sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og sygehjælpere er de eneste grupper, som er til stede i alle 24 timer af døgnet. Det bliver derfor naturligt dem, der har det samlede overblik, og dermed får en koordinerende funktion på tværs af øvrige faggrupper. Ligeledes har plejegruppen den primære kontakt til pårørende og instanser uden for sygehuset.

Gruppen sørger for at lægeordineret undersøgelse og behandling sættes i værk. Observerer din tilstand. Og udfører alle plejeopgaver, som er nødvendige for livets opretholdelse, dit velvære og som forebyggelse af komplikationer. En anden hovedopgave er planlægning af udskrivelse og varetagelse af de

opgaver, som skal være i orden inden.

Læger

Afdelingens læger har ansvaret for undersøgelser og behandling. Den planlagte stuegang foregår mellem kl. 10.00 og 12.00. Men lægerne tilses også på andre tidspunkter nyindlagte og patienter med akut behov for tilsyn eller information.

Fysioterapeuter

Fysioterapeuten vurderer, om du har behov for fysisk træning og hvor ofte. Målet med træningen er, at du skal kunne bevæge dig omkring så selvstændigt som muligt.

Vi tager udgangspunkt i din dagligdag, og træner fx: at du rejser dig op og sætter dig ned på en stol, at du vender dig i sengen, at du går og kan holde balancen - alt efter, hvad du har behov for. Hvis du har brug for ganghjælpemidler, skaffer fysioterapeuten en rollator, gangbuk eller stok.

Ergoterapeuter

Ergoterapeuten vurderer om du har behov for træning og hvor ofte. Målet med træningen er, at du igen bliver i stand til at klare dine daglige aktiviteter så selvstændigt som muligt. Derfor er situationer som morgentoilette, påklædning, måltider ofte udgangspunkt for den ergoterapeutiske træning.

Hvis du har fået et skjulte handicaps i form af f.eks. hukommelsesproblemer tilrettelægger ergoterapeuten træningen, så der bliver taget hensyn til disse.

Har du nedsat synkefunktion trænes dette specielt.

Ergoterapeuten kan foretage hjemmebesøg og udlån af relevante hjælpemidler i forbindelse med udskrivelse.

Talepædagog

Hvis du har fået tale/sprogproblemer, stemme/synkeproblemer eller læsevanskeligheder kan du blive hjulpet af talepædagogen. Efter en vurdering kan der gives taleundervisning efter behov. Dine pårørende kan også her hente råd og vejledning om, hvordan de bedst kan støtte dig.

Socialrådgiver

Socialrådgiveren er en del af det team, der vil støtte dig og dine pårørende med at komme videre på trods af svær sygdom.

Socialrådgiveren kan fx hjælpe jer med at søge økonomisk hjælp og forklare jer, hvilke regler, der gælder, fx om arbejdsophør, dagpenge, pension og hjælpemidler i forbindelse med sygdommen og indlæggelsen.

Klinisk diætist

Har du som følge af din apopleksi

mindre appetit end normalt, vil du risikere at tabe i vægt. Det er ikke hensigtsmæssigt, da du ikke kun taber af det fedt, du har på kroppen, men også af de muskler, du skal bruge i genoptræningen efter apopleksien. Den kliniske diætist kan sammensætte en kost, som tager hensyn til din appetit og som forebygger, du ikke taber i vægt.

Har du fået problemer med at tygge og/eller synke pga. apopleksien kan det blive svært at spise nok mad for ikke at tabe vægt. I samarbejde med talepædagog og ergoterapeut, finder den kliniske diætist ud af hvilken type mad, du kan indtage.

Har du f.eks. sukkersyge eller forhøjet kolesterol i blodet, kan du også blive henvist til klinisk diætist, hvis der vurderes behov derfor.

Personale under uddannelse

Da Sygehus Sønderjylland fungerer som uddannelsessted vil du også møde læge- og sygeplejestuderende, fysio- og ergoterapeutstuderende samt social- og sundhedsassistentelever. De arbejder alle under vejledning af uddannet personale.

Præst

Vi formidler gerne kontakt til sygehuspræsten eller til præsten i patientens hjemsovn.

Ældreteam og genoptræning

På apopleksiafsnittet kan sygeplejersker og fysioterapeut fra et specielt team træde til ved komplicerede udskrivelser.

Med komplicerede udskrivelser menes forhold, hvor der er behov for etablering af f.eks. hjemmepleje i større udstrækning, anden bolig, plejecenter, daghjem eller vedligeholdelsestræning.

For at sikre tæt samarbejde mellem hjem, sygehus og kommune arrangeres og afholdes løbende drøftelser med patient, pårørende, hjemmeplejen og personale på apopleksiafsnittet.

Endvidere foretages hjemmebesøg før og efter udskrivelsen m.h.p. at sikre optimale betingelser i forhold til den ændrede livssituation.

Ambulant genoptræning

Efter færdigbehandling i apopleksiafsnittet, kan man udskrives til fortsat ambulant genoptræning. De ældre patienter kan overflyttes til et længerevarende træningsforløb i Geriatrisk afsnit.

Praktiske oplysninger

Der er mulighed for, at bestille kioskvarer i afdelingen. Få hjælp fra personalet til dette. Sygehuset er røgfrit.

Der forefindes telefon og fjernsyn ved nogle senge, som kan benyttes hvis man køber et kort i forhallen. Der kan ringes til telefonen uden kort. Radio kan høres uden kort. Der er fjernsyn i opholdsstuen. Det er tilladt at bruge mobiltelefon.

Pårørende kan købe spisebilletter i Informationen.

Der er en opslagstavle på gangen med oplysninger om f.eks.:

- Patientforeningen "Hjernesagen"
- Sygehuspræsten og gudstjenester
- Frisør
- Fodplejer
- Åbningstider i kiosk og cafeteria.

Adresser og telefonnr.

Apopleksiafsnit
Skallebækvej 7
6100 Haderslev

Direkte telefon: 74 27 32 45

Sygehus Sønderjylland
Egelund 10, 6200 Aabenraa
Tlf. 74 63 15 15

www.sygehussonderjylland.dk

regionsyddanmark.dk